

Nr 40

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1967/68, såvitt propositionen avser jordbruksärenden.

Utskottet får härmed avge utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts till riksdagen den 3 november 1967 avlåtna proposition nr 155 angående utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1967/68, i vad propositionen avser framställningar berörande jordbruksdepartementets verksamhetsområde.

Beträffande den närmare utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för förenämnda dag (bilaga 7 s. 53—68).

DRIFTBUDGETEN

Nionde huvudtiteln

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion, m. m.

1:o) C 3. **Lantbruksnämnderna: Utrustning.** Kungl. Maj:ts förslag om ytterligare medel för utrustning av lantbruksnämnderna under innevarande budgetår biträdades av utskottet, som hemställer,

att riksdagen till *Lantbruksnämnderna: Utrustning* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1967/68 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens områden

2:o) F 7. **Inredning och utrustning av lokaler vid jordbrukets högskolor m. m.** För innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag på 4 milj. kr.

Kungl. Maj:t har i enlighet med framställning av utrustningsnämnden för universitet och högskolor föreslagit att i utrustningsplanen för jordbrukets högskolor m. m. förs upp definitiva kostnadsramar för utrustning vid institutionen för kemi m. m. och till nybyggnader vid Kungsängen, etapp I, vid lantbrukshögskolan på 535 000 resp. 200 000 kr. samt för telefonväxel till skogshögskolan en delram på 120 000 kr. Kostnaderna härför föreslås skola bestridas av tillgängliga medel under förevarande anslag.

Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen godkänner vad i propositionen förordats angående bestridande av vissa utrustningskostnader vid jordbrukets högskolor.

M. Diverse

3:0) M 10. Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, m. m. Kungl. Maj:t har under denna punkt föreslagit riksdagen godkänna de riktlinjer i fråga om ersättning för vissa av rovdjur förorsakade skador som förordats i ett förslag till översyn av normerna för ifrågavarande ersättning vilket 1964 års rennärings-sakkunniga i samråd med statens naturvårdsnämnd framlagt.

Efter närmare redogörelse för innehållet i nämnda förslag och däröver avgivna remissyttranden har *departementschefen* anført.

»Enligt nuvarande bestämmelser utgår ersättning av statsmedel för tamdjur som skadats av björn, lo, varg, järv eller örn. Ersättning som i princip motsvarar djurets värde ges till ägaren för varje funnet djur.

Det förslag till nya ersättningsbestämmelser, som 1964 års rennärings-sakkunniga och statens naturvårdsnämnd gemensamt lagt fram och som jag i det föregående redogjort för, innebär att ersättning alltså skall utgå till ägaren för sådant djur som skadats av rovdjur och som därefter återfunnits. Därutöver föreslås att ersättning skall lämnas även i de fall där ägaren till skadad ren är okänd. Ersättningen skall i sådana fall ges till bykassan i den lappby, inom vars betesområde renen påträffats. Jag har ingenting att erinra mot nu angivna riktlinjer.

Rennärings-sakkunniga och naturvårdsnämnden förordar vidare — mot bakgrunden av de inskränkningar som skett i jakträtten i fråga om större rovdjur — att rennäringen ges ersättning även för andra rovdjursskador än de nyss nämnda. Härigenom avses samerna få kompensation för förlusten av djur som inte återfunnits och för merarbete på grund av att renhjordarna skingrats vid rovdjursangrepp. För varje återfunnen rovdjursdödad ren föreslås utgå en extra ersättning av 300 kr. till den lappby, inom vars

betesområde renen påträffats. Förslaget innebär att sådana skador ersätts vilkas frekvens och storlek i allmänhet inte kan bevisas. Riksrevisionsverket påpekar i sitt remissyttrande att förslaget avviker från de principer i ersättningsfrågor som vanligen tillämpas. Med hänsyn till de speciella förhållandena vid rovdjursskador på tamdjur har verket dock funnit det skäligt att ersättning utgår. Även jag anser att starka skäl talar för att ersättning bör utgå i dessa fall. Ersättning bör dock till en början utgå försöksvis. Utvecklingen av ersättningsanspråken bör nämligen följas under en tid innan definitiv ställning tas. Kungl. Maj:t bör få besluta om ersättningens storlek.

Också när det gäller får föreslår rennärings-sakkunniga och naturvårdsnämnden en viss utsträckning av statens ersättnings-skyldighet. Denna skall sålunda även omfatta gottgörelse till ägaren för får som försvunnit vid tiden för rovdjursangrepp och senare inte återfunnits. Som förutsättning bör dock enligt förslaget gälla att ersättning lämnats för något återfunnet får som skadats vid samma angrepp. Även i detta fall anser jag att ersättning tills vidare bör utgå försöksvis. I enlighet med förslaget bör ersättning för ej återfunnet får inte överstiga hälften av värdet av får som dödats vid samma rovdjursangrepp men senare hittats.

De sakkunniga och nämnden föreslår vidare att storleken av ersättningsbeloppen för ren och får anpassas bättre till djurens verkliga värde samt att ersättningen för övriga tamdjur blir bestämd med ledning av reglerna för värdering av klövbärande djur och fjäderfä enligt epizootilagen den 12 april 1935 (nr 105). Kungl. Maj:t äger besluta i hithörande frågor.

De nya ersättningsgrunderna bör tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1968. Kostnadsökningarna för att genomföra förslaget beräknar jag till ca 230 000 kr. per år. Kostnaderna bör betalas med medel från förslagsanslaget Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, m. m., som alltså under budgetåret 1967/68 i motsvarande mån kan komma att belastas med högre belopp än som beräknats i riksstaten.»

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt anfört föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen godkänner de riktlinjer i fråga om ersättning för vissa av rovdjur förorsakade skador som förordats i propositionen.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

4:o) 28. Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m. För innevarande budgetår har under förevarande anslagsrubrik anvisats ett investeringsanslag av 7 milj. kr. att disponeras i enlighet med en investeringsplan, som för de i planen ingående objekten upptar av riksdagen godkända kostnadsramar.

Byggnadsstyrelsen har hemställt att utförandet av nybyggnader av växthus jämte tillhörande försörjningsanläggning som en första etapp vid lantbrukshögskolans Alnarpsdel samt ny- och ombyggnad av djurstallar vid Röbbäcksdalen tas upp i investeringsplanen och att medel för dessa byggnadsprojekt anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår.

Departementschefen har anfört.

»Förevarande byggnadsprojekt omfattar nybyggnad av växthus för lantbrukshögskolans trädgårdssektion i Alnarp samt ny- och ombyggnad av djurstallar för lantbrukshögskolans husdjursförsöksstation i Röbbäcksdalen. Den beredning som skett av projekten med anbudsinfordran från leverantörer finner jag ändamålsenlig och ägnad att minska kostnaderna. Mot den redovisade kostnadsberäkningen på 3 350 000 kr. resp. 1 375 000 kr. har jag inget att erinra. Objekten bör med nämnda ramar tas upp i investeringsplanen. Medelsförbrukningen under innevarande budgetår för dessa byggnadsobjekt synes, såvitt nu kan bedömas, rymmas inom det till byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m. anvisade anslaget. Jag förordar därför att kostnaderna för ifrågavarande objekt får bestridas av tillgängliga medel under förevarande anslag.»

Utskottet. Enär utskottet ej har något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit, hemställer utskottet,

att riksdagen godkänner vad i propositionen förordats angående bestridande av kostnaderna för vissa ny- och ombyggnader vid jordbrukets högskolor.

Fonden för låneunderstöd

5:o) 9 a. Lån för ombyggnad av djursjukhuset i Hälsingborg. Kungl. Maj:t har under denna anslagsrubrik föreslagit att på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1967/68 anvisas ett investeringsanslag på 450 000 kr.

Under förevarande rubrik redovisar departementschefen ett betänkande

av veterinärväsendeutredningen rörande slutna djursjukvård (stencil Jo 1967: 6).

Efter närmare redogörelse för innehållet i nämnda betänkande och däröver avgivna remissutlåtanden har *departementschefen* anfört.

»Som framgår av det föregående anser utredningen att behovet av slutna sjukvård för animalieproduktionens djur är i huvudsak tillgodosett. Utökade vårdresurser behövs främst för hundar. Enligt utredningens mening är slutna djursjukvård i princip inte en statlig angelägenhet. Utredningen anser det önskvärt att bl. a. kommunerna vidtar lämpliga åtgärder för att tillgodose vårdbehovet för hundarna. För att avhjälpa vissa akuta brister vid djursjukhuset i Hälsingborg föreslår utredningen att ett statligt lån lämnas för ombyggnad av sjukhuset. Som motiv härför åberopas bl. a. sjukhusets betydelse för animalieproduktionens djur. Lånet bör vara ett engångsstöd.

Bland remissinstanserna råder delade meningar om den slutna djursjukvårdens framtida organisation. De remissinstanser som har anknytning till veterinärmedicinen gör gällande, att djursjukhusen bör utgöra en integrerande del i den statliga veterinära fältorganisationen. Statligt huvudmannaskap för den slutna djursjukvården förordas också av de kommunala remissorganen. De anser bl. a. att kommunerna är för små enheter som underlag för att lösa djursjukhusfrågor. Lantbruksstyrelsen och nästan samtliga remissorgan som har en direkt anknytning till jordbruket instämmer däremot helt i utredningens ställningstaganden.

Jag ansluter mig till utredningens uppfattning att slutna djursjukvård i princip inte bör vara en statlig uppgift. De statliga insatserna på det veterinära området, bl. a. genom distriktsveterinärorganisationen, har hittills främst avsett animalieproduktionens djur, och tillräckliga skäl synes inte föreligga för en väsentligt ändrad inriktning och omfattning av statens insatser. De anstalter för slutna djursjukvård som redan har staten som huvudman har i huvudsak anknytning till annan statlig verksamhet i fråga om utbildning och forskning eller till den militära organisationen.

Några hinder av principiell natur synes inte föreligga för kommunerna att vidta åtgärder av olika slag för att tillförsäkra sällskapsdjuren erforderlig sjukvård. Eftersom sällskapsdjuren i stor utsträckning finns i de större städerna med omgivande kommuner, torde i regel underlaget för eventuella sjukvårdsinrättningar bli tillräckligt stort. Som utredningen framhållit är det inte nödvändigt att kommunerna driver hundsjukhus i egen regi. I frågor om lämplig lokalisering av djursjukhus kan bl. a. veterinärstyrelsen verka i sin egenskap av central myndighet för sjukvården bland husdjuren.

Jag tillstyrker utredningens förslag om att ge Malmöhus läns hushållningssällskap ett statligt ränte- och amorteringsfritt lån för ombyggnad av djursjukhuset i Hälsingborg. Lånet, som bör ses såsom ett engångsstöd motiverat av de särskilda omständigheterna i fråga om detta djursjukhus, bör

få uppgå till 75 % av den av sällskapet beräknade kostnaden eller 450 000 kr. Kungl. Maj:t bör få besluta rörande närmare villkor för lånet. Något statligt stöd härutöver till djursjukhuset i Hälsingborg bör inte utgå. Ej heller kan jag förorda något statligt stöd till djursjukhuset i Strömsholm.»

Utskottet. Enär utskottet inte har något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit och anfört under denna punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen till *Lån för ombyggnad av djursjukhuset i Hälsingborg* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1967/68 anvisar ett investeringsanslag på 450 000 kr.

Stockholm den 5 december 1967

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Mossberger (s), Hedström (s), Carl Eskilsson (h), Nils Hansson (fp), Manne Olsson (s), Harald Pettersson (cp), fru Lundblad (s) och herr Lokander (s);

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp), Eliasson i Moholm (h), fru Jäderberg (s), herrar Lundmark (s), Persson i Heden (cp), Eskilsson i Likenäs (s), Johansson i Simrishamn (s), Berndtsson (fp) och Åberg (fp).